

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 67/2016-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou [REDACTED], advokátska kancelária, [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie a prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 261/2011 a jeho uznesením z 3. októbra 2012, postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 29/2013 a jeho uznesením z 23. januára 2013 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 253/2013 a jeho uznesením z 30. júla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. októbra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 261/2011 a jeho uznesením z 3. októbra 2012 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 29/2013 a jeho uznesením z 23. januára 2013 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 253/2013 a jeho uznesením z 30. júla 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je žalobcom v konaní o ochranu osobnosti, v ktorom sa domáhal proti žalovanému [REDAKOVANÉ] náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10 000 € spôsobenej mu trestným činom žalovaného. Sťažovateľ svoj návrh doručil okresnému súdu 16. septembra 2011. Okresný súd v predmetnej veci vyzval sťažovateľa na úhradu súdneho poplatku v sume 366 € výzvou z 18. januára 2012. Sťažovateľ v podaní doručenom okresnému súdu 6. februára 2012 namietal, že výzva z 18. januára 2012 odporuje § 4 ods. 2 písm. i) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) a navrhol výzvu zrušiť, a pre prípad, že súd tak neurobí, žiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Argumentoval tým, že v rámci trestného konania vedeného proti žalovanému bol žalovaný uznaný vinným z ublíženia na zdraví trestným rozkazom sp. zn. 2 T 46/2010 zo 16. augusta 2010, pričom sťažovateľ bol so svojím nárokom odkázaný na občianske súdne konanie. Keďže tieto rozhodné skutočnosti uviedol v návrhu, okresný súd pochybil, ak ho vyzval na zaplatenie

súdneho poplatku, keďže v zmysle citovaného § 4 ods. 2 písm. i) zákona o súdnych poplatkoch je navrhovateľ oslobodený od súdnych poplatkov. Okresný súd uznesením z 15. marca 2012 zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku. Sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania podal 20. apríla 2012 odvolanie a súčasne žiadal o oslobodenie od súdneho poplatku, ktoré odôvodnil rovnako ako svoje podanie zo 6. februára 2012, ktorým sa alternatívne domáhal zrušenia výzvy na zaplatenie súdneho poplatku alebo priznania oslobodenia od súdnych poplatkov. Okresný súd na odvolanie sťažovateľa reagoval tak, že vyzval sťažovateľa na zdokladovanie svojich pomerov. Sťažovateľ okresnému súdu doručil tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania 24. septembra 2012. Okresný súd napadnutým uznesením z 3. októbra 2012 sťažovateľovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie 7. novembra 2012 z dôvodu jeho nepresvedčivosti a zmätočnosti. Krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľa svojím napadnutým uznesením z 23. januára 2013, ktorým uznesenie okresného súdu potvrdil. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré doručil okresnému súdu 11. júna 2013. V dovolaní sťažovateľ tvrdil, že mu potvrdzujúcim uznesením krajského súdu, ktoré považoval za arbitrárne, bola odňatá možnosť konať pred súdom. Najvyšší súd rozhodol o dovolaní sťažovateľa napadnutým uznesením z 30. júla 2015, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 16. septembra 2015, avšak bez odtlačku úradnej pečiatky na uznesení. Sťažovateľ preto podal sťažnosť adresovanú predsedovi okresného súdu, v ktorom tvrdil, že doručené rozhodnutie je neplatné a hľadá sa naň, ako keby dosiaľ nebolo vydané vôbec, a žiadal o doručenie uznesenia opatreného úradnou pečiatkou.

Sťažovateľ v priebehu tohto konania doručil 3. decembra 2015 ústavnému súdu podanie, ktorým oznámil dátum riadneho doručenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (30. novembra 2015), ktorého kópiu k podaniu pripojil.

Sťažovateľ vychádzajúc z opísaných skutočností namieta neústavnosť a neudržateľnosť postupov a rozhodnutí všeobecných súdov v napadnutých konaniach a zároveň tvrdí, že týmito postupmi a napadnutými uzneseniami mu bolo neprípustným spôsobom zasiahnuté do jeho označených práv.

V petite svojej sťažnosti sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym súdom podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a vydaním uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo 253/2013 zo dňa 30. júla 2015 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo 253/2013 zo dňa 30. júla 2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. k. 1Cdo 253/2013 porušené boli.

4. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave a vydaním uznesenia Krajského súdu v Bratislave

. k.2 Co 29/2013-130 zo dňa 23. januára 2013 porušené boli.

5. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 2 Co 29/2013-130 z 23. januára 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

6. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok a vydaním uznesenia Okresného súdu Pezinok č. k. 5C 261/2011-112 z 3. októbra 2012 porušené boli.

7. Uznesenie Okresného súdu Pezinok č. k. 5C 261/2011-112 z 3. októbra 2012 (vydané predčasne) zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

8. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie

veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní č. k. 5C 261/2011 porušené boli.

9. Okresnému súdu Pezinok sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 5C 261/2011 konal bez zbytočných prieťahov.

10. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2.000,- Eur, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný mu vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

11. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 4.000,- Eur, ktoré je Okresný súd Pezinok povinný mu vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

12. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume 294,08 Eur, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet advokátky [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

13. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume 294,08 Eur, ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet advokátky [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

14. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume 294,08 Eur, ktorú je Okresný súd Pezinok povinný zaplatiť na účet advokátky [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade,

ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

1.1 Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podstata jeho argumentácie spočíva v námietke nedostatočného a arbitrárneho odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97).

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym

orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnutý postup okresného súdu a ním vydané napadnuté uznesenie, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto uzneseniu bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, čo sťažovateľ aj využil. Napadnuté uznesenie okresného súdu, ako aj sťažovateľom namietaný postup, ktorý vydaniu rozhodnutia predchádzal, bol teda predmetom súdneho prieskumu krajským súdom. S prihliadnutím na to bolo preto potrebné túto časť sťažností odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1.2 Sťažovateľ tiež namietal postup okresného súdu a tvrdil, že v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 261/2011 dochádza k priet'ahom, a tým aj porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vychádzajúc z opísaných úkonov okresného súdu a sťažovateľa v prvej časti tohto rozhodnutia dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní nedošlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, pretože okresný súd postupoval plynulo a v primeraných časových intervaloch reagoval na úkony sťažovateľa. Postup okresného súdu v napadnutom konaní je potrebné v okolnostiach prípadu rozdeliť na postup vo veci samej a postup okresného súdu v súvislosti s návrhom na oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré začalo na podnet sťažovateľa dorúčením jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov okresnému súdu. Okresný súd vo veci samej uznesením z 15. marca 2012 rozhodol o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, proti ktorému sťažovateľ podal odvolanie. Vzhľadom na žiadosť sťažovateľa, ktorou žiadal o priznanie oslobodenia, bolo v zmysle § 10 ods. 6 zákona o súdnych poplatkoch potrebné, aby otázka, či sú splnené podmienky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, bola vyriešená s konečnou platnosťou, preto bol okresný súd povinný ešte pred predložením odvolania krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu o zastavení konania rozhodnúť, či sú splnené podmienky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal odvolanie a neskôr proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, v dôsledku čoho sa napadnuté konanie vedené pred okresným súdom predĺžilo, pričom v tejto súvislosti je potrebné konštatovať vychádzajúc z konečného rozhodnutia o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, že toto obdobie potrebné na rozhodnutia o sťažovateľových opravných prostriedkoch je potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľa.

V tejto súvislosti potrebné zdôrazniť, že okresný súd v zmysle stabilnej judikatúry ústavného súdu nenesie zodpovednosť za predĺženie konania v dôsledku uplatnenia

procesných práv účastníkom konania, preto zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04).

Po preskúmaní časových úsekov, kedy okresný súd disponoval so súdnym spisom, berúc do úvahy skutočnosť, že jeho postup bol závislý od rozhodnutia vyšších súdov (od konečného rozhodnutia o oslobodení od poplatkovej povinnosti), ústavný súd konštatuje, že okresný súd postupoval v súlade s označenými právami sťažovateľa.

Z judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priesťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že dĺžka napadnutého konania pred okresným súdom sama osebe nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa, preto jeho sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému postupu a uzneseniu krajského súdu namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podstata jeho argumentácie spočíva v námietke nedostatočného a arbitrárneho odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu, ktorým okresný súd sťažovateľovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

Ústavný súd vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti postupu a rozhodnutiam odvolacieho súdu bral do úvahy neskoršie napadnuté uznesenie najvyššieho súdu v dovolacom konaní, ktorým dovolanie sťažovateľa odmietol, a preto nepovažoval v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sťažnosť v tejto časti za oneskorenú, pretože lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu je v prípadoch procesného rozhodnutia odvolacieho súdu považovaná za zachovanú (pozri rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). V takýchto prípadoch sa potom lehota určená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde počíta od právoplatnosti procesného rozhodnutia odvolacieho súdu.

Ústavný súd preto predloženú sťažnosť v časti namietajúcej napadnuté uznesenie krajského súdu nepovažoval za oneskorene podanú, a to aj vzhľadom na skutkovú okolnosť včasnosti sťažnosti v časti namietajúcej napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho.

Námietku sťažovateľa týkajúcu sa arbitrárnosti napadnutého uznesenia krajského súdu je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú.

Podľa názoru ústavného súdu argumentácia krajského súdu uvedená v odôvodnení napadnutého uznesenia je dostatočná. V žiadnom prípade argumentáciu nemožno považovať za arbitrárnu či zjavne neodôvodnenú. Niet teda ani dôvodu na to, aby ústavný súd do veci zasiahol. Na tomto závere nemôže nič zmeniť okolnosť, že sťažovateľ má na celú vec odlišný názor a s napadnutým uznesením krajského súdu nesúhlasí. Táto okolnosť totiž sama osebe nemôže spôsobiť porušenie označených práv sťažovateľa.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že rozhodnutie je dostatočným spôsobom odôvodnené, krajský súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri rozhodovaní o splnení zákonných podmienok pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, a právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo v danom prípade nie sú splnené podmienky pre priznanie oslobodenia sťažovateľovi. Poukázal na spolu/vlastníctvo viacerých nehnuteľností sťažovateľa, na skutočnosť, že sťažovateľ okrem poberania invalidného dôchodku je zamestnancom spoločnosti, v ktorej je zároveň jediným spoločníkom a konateľom, pričom výška súdu deklarovaného príjmu výlučne závisí na sťažovateľovi, a zároveň poukázal na to, že sťažovateľ do predpísaného tlačiva neuviedol, aký mala spoločnosť zisk, alebo stratu, teda konštatoval skutočnosť, že tlačivo nebolo vyplnené riadne, čo pripísal na ťarchu sťažovateľa. Preto aj vzhľadom na výšku vyrubeného poplatku súd dospel k záveru, že sťažovateľ nespĺňa zákonom ustanovené podmienky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, pretože okrem deklarovaných príjmov zjavne musí disponovať aj príjmami, ktoré pre účely posúdenia svojich pomerov v napadnutom konaní nepriznal. Odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je podľa názoru ústavného súdu presvedčivé a zrozumiteľné a ústavne konformné, preto ústavný súd dospel k záveru, že túto námietku sťažovateľa je potrebné považovať za nedôvodnú.

3.1 Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému postupu a uzneseniu najvyššieho súdu namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podstata jeho argumentácie spočíva v námietke nedostatočného, formalistického a arbitrárneho odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

Aj túto námietku sťažovateľa týkajúcu sa arbitrárnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť

ako arbitrárne. Najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo v danom prípade nie je založený sťažovateľom tvrdý dôvod prípustnosti jeho dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, a teda že mu postupom súdu nebola odňatá možnosť konať pred súdom, a to arbitrárnosťou a nepreskúmateľnosťou odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu, ktoré na rozdiel od sťažovateľa považoval za zákonné a riadne odôvodnené. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorý konštatoval neexistenciu dovolateľom tvrdého dôvodu prípustnosti dovolania, za súčasného konštatovania neexistencie vád v zmysle § 237 Občianskeho súdneho poriadku ústavný súd dospel k záveru, že nemožno súhlasiť s tvrdením sťažovateľa, že odôvodnenie napadnutého uznesenia ako celok je nepreskúmateľné, arbitrárne, respektíve že nie je riadne odôvodnené. Najvyšší súd sa ústavne súladným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľa. Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu presvedčivé a zrozumiteľné a ústavne konformné, preto ústavný súd dospel k záveru, že aj túto námietku sťažovateľa je potrebné považovať za neopodstatnenú.

Nesúhlas sťažovateľa s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu považujúc ho za arbitrárne, odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

3.2 Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tiež namietal, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru.

Rovnako ako v prípade namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd nezistil ani porušenie práva na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru.

Uplatňovanie práva na účinný prostriedok nápravy vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí totiž nadväzovať na aspoň obhájiteľné tvrdenie (*arguable claim*) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci *Silver a ostatní* proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (*Boyle a Rice* proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, rovnako nálezy ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 24/2010, sp. zn. IV. ÚS 325/2011 a sp. zn. I. ÚS 538/2013). Účinnosť právneho prostriedku nápravy nie je závislá ani na istote na priaznivom výsledku konania a samotná skutočnosť, že v konkrétnom prípade sťažovateľovi nebola na základe inak účinného prostriedku nápravy poskytnutá náprava vôbec, resp. v dostatočnej miere, ešte nie je dostatočná pre záver, že sťažovateľovi nebol daný k dispozícii účinný prostriedok nápravy porušenia daného práva (rozsudok ESĽP *Vilvarajah a ďalší* proti Spojenému kráľovstvu z 30. 10. 1991, č. 13163/87, bod 122, alebo rozsudok ESĽP *Gordon-Krajcer* proti Poľsku zo 7. 7. 2009, č. 5943/07, body 32 – 34).

Citovaná judikatúra ESĽP potvrdzuje zrejmu súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje, a keďže ústavný súd zistil, že k porušeniu práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru nedošlo, nemohol dospieť ani k záveru, že by najvyšší súd porušil sťažovateľovo právo zaručené čl. 13 dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorý ústavne konformným spôsobom odmietol dovolanie sťažovateľa, nemôže predstavovať porušenie zákazu odmietnutia spravodlivosti v takom zmysle, ako to sťažovateľ namietal. Ústavný súd uvádza, že čl. 13 dohovoru má procesný charakter, ktorý zaručuje všeobecné právo na účinný právny prostriedok nápravy pred vnútroštátnym orgánom každému, kto sa dovoľáva základných práv a slobôd uvedených v dohovore. Tento účinný prostriedok

nápravy je nezávislý od istoty priaznivého výsledku pre sťažovateľa (podobne III. ÚS 86/05, I. ÚS 538/2013).

3.3 Sťažovateľ taktiež namietal, že v napadnutom konaní pred najvyšším súdom došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd po preskúmaní tejto časti sťažnosti sťažovateľa konštatuje, že ju bolo potrebné odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

V okolnostiach posudzovanej veci je potrebné mať na zreteli, že sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená zjavne v čase, keď k prietahom zo strany najvyššieho súdu už nemohlo dochádzať, keďže sťažovateľ disponoval napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktoré mu bolo doručené 16. septembra 2015 (sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 5. októbra 2015, pozn.). Je zrejmé, že sťažovateľovi bolo doručené napadnuté uznesenie najvyššieho súdu neopatrené úradnou pečiatkou, čo aj sťažovateľ namietal a z toho vyvodzoval nulitu označeného právneho aktu. Z hľadiska posudzovania porušovania označených práv je podstatné, či došlo v okolnostiach prípadu k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ mal nachádzať, alebo nie. Ústavný súd dospel k záveru, že v dôsledku nedostatku doručeného rovnopisu napadnutého uznesenia sa sťažovateľ nenachádzal v právnej neistote, tak ako to tvrdil vo svojej sťažnosti. Rovnopis napadnutého rozhodnutia mal síce formálny nedostatok, ktorý však nemal vplyv na obsah rozhodnutia, preto možno konštatovať, že právna neistota z materiálneho hľadiska bola

odstránená už doručením rovnopisu napadnutého rozhodnutia 16. septembra 2015 sťažovateľovi. Takisto sa ústavný súd nestotožňuje s tvrdením sťažovateľa, že v dôsledku chýbajúcej úradnej pečiatky na rovnopise rozhodnutia je potrebné považovať rozhodnutie za nulitný právny akt.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je považovaná sťažnosť za zjavne neopodstatnenú vtedy, ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol (obdobne napr. II. ÚS 24/06, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 300/08).

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 2016